

„Egyéni elmélyedő személyes fejlődés (Individual in-depth personal development: IDPD)” az Antidotum Társaság Szociális Readaptációs és Terápiás Otthonában

:

A szervezet célja, hogy fellépjen a társadalmi stigmatizáció ellen, a kritikus szociális és gazdasági helyzetben lévő csoportok integrációjának érdekében, interdiszciplináris tevékenységek bevonásával. (szociális readaptáció, és rehabilitáció, keresztény etikán, és emberi jóságon alapuló, érdekképviselési tevékenység)

A szervezet Varsótól 60 km.-re egy üdülőövezetben fekszik, fákkal körülvett épületegyüttes egy folyóparton, a semmi közepén, távol a világ zajától. Ezen adottságok teszik tökéletes helyszínné az IDPD terápiára. Az a hajléktalanságot megtapasztalt embereket támogatja a kiútkeresésben. Megalakulása óta az IDPD folyamatosan fejlődik, az újonnan szerzett tapasztalatok és tudás alapján. A hajléktalan emberekkel folytatott munka során olyan hiányokra derült fény, amely az Antidotumot arra inspirálta, hogy a személyes szféra különböző területein keresse a változás lehetőségét. A szervezet megértette, hogy az „egyszerű kigondozás” (a szállóról, jobb lakhatási körülmények közé elhelyezni kliensünket), önmagában, gondozás, és monitorozás nélkül hatástalan, ezek a tevékenységek nem megspórolhatók.

Agata Pietras, az IDPD kitalálója, és az Antidotum elnöke úgy véli, hogy a hajléktalanság személyes lelki állapot, mely a gyerekkorban gyökeredzik, az elsődleges család pedig a kezdeti trauma forrása. A hajléktalan emberek nagy része folyamatos krízis állapotban van. Legalább 2 éves –szocializációt is magában foglaló - terápiás folyamat szükséges annak érdekében, hogy ezek az emberek képesek legyenek elkezdni tervezni önálló életüket.

A terápia az otthonban krízis intervencióval veszi kezdetét, ekkor tárják fel az alapvető szükségleteket, az adott személy élethelyzetének értékelésével.

A következő lépésben a személy megismerkedik a szocioterápiás közösséggel, itt kezdődik integrációja. Társaival való találkozásai során, megismeri és megérti az otthon

szabályait. Az Otthon egyfajta „kompenzációs család”ként működik, ahol az egyén dolgozhat kapcsolati nehézségeivel, szokásaival, attitűdjeivel. A közösség a családhoz hasonlóan támogat, korrigál, szembesít a kötődési szükséglettel, és segít visszanyerni az identitást.

A következő lépés az egyéni munka a terapeutával. Ez az ún. *ideiglenes örökbefogadáson*¹ alapszik, ami segíti újjáépíteni a „belső magot” az önbecsülést és a méltóságot. A terapeuta (*a nagyon fontos személyes kapcsolat*, a felépülés alapja) segítségével a kielégítetlen pszichológiai igények felszínre kerülnek, így válik lehetővé azok kielégítése. A terapeuta bevezeti a felnőttkorba a személyt, aki nem is tudja, hogy nem önmaga miatt képtelen feladni romboló védelmi mechanizmusait.

A fenti lépésekkel összhangban került kidolgozásra a szocioterápia, és az IDPD. A cél a személyes célok és vágyak megfogalmazása, hogy a függetlenség ne egy elérhetetlen álmom legyen. A terápia ezen időszakában egészségügyi ellátásból, munkára való felkészítésből, és a romboló viselkedés, és szokások megszüntetéséből áll.

A fenti lépések egy lineáris folyamatot tükröznek.

Az IDPD ugyanakkor feltételez egy vertikális folyamatot is, amely a bent tartózkodók számára az előre lépéskülönböző szakaszaihoz bizonyos kiváltságokat rendel:

- Novice/újonnan érkező: kb három hónap, az új környezethez való alkalmazkodás, a szabályok megértése, felfogása, a saját felelősség kezdete
- Inhabitant/bentlakó: elhagyhatja az Otthont, lehet mobilja, és képes törődni nem csak magával, hanem a többiekkel is, felelősséget érez az Otthon iránt.
- Resident/ lakos: Ha valaki befejezte a terápiát, van munkája, de lakhatása továbbra sem megoldott. Ez a lépcső/fázis hat hónapig tarthat.
- Resident-worker: Ha valaki pszichológiai okok miatt képtelen a független életre, és úgy dönt, hogy az Otthonnak fog dolgozni.
- Resident medic: Ha valaki befejezte a terápiát, de képtelen elhagyni az otthon fizikai betegsége, vagy idős kora miatt.

¹ Nem a magyar törvények szerinti gyámhatósági processzusra kell itt gondolnunk, a szervezet, mint egy család kvázi örökbe fogadja a bentlakót.

Az otthon 70 ágyal rendelkezik, hárman négyen laknak egy szobában, két épületben. A harmadik épület irodáknak, szolgálati helyiségeknek, konyhának, ebédlőnek ad helyet, az első emeleten privát lakások vannak.

A *terápia központi eleme* a Személyes Növekedés Egyéni Programja (IPRO-lengyelül) a következő elemekből áll:

- Szociális munka: szociális és egészségügyi alapellátás
- Szocioterápia – szociális készségek, Fejlesztési Terv, a családi kapcsolatok rendezése, munka, tanulás, egészség
- Személyközi tréning
- Pszichoterápia: nagyobb veszteség esetén
- Spirituális támogatás Istent keresőknek

A szervezet magán adományozók, a helyi önkormányzat és központi finanszírozás segítségével tartja fenn magát. 2014-ben 242,568 PLN = 54,960 EUR =17.464.896 Ft, jött be magánadományozóktól, kormányzati forrásból 259,090 PLN = 58,704 EUR=18.654.480.Ft jutott. Az intézmény számára nehézséget jelent a finanszírozás. A magánszemélyektől, valamint privát cégektől való adománygyűjtés nagyon bonyolult, a versenyhelyzet, és a hirdetési szabályok bonyolultsága miatt. Az állami támogatás megszerzése sem egyszerűbb, mert a normatívát a legkisebb formai hiba miatt azonnal csökkentik, hogy a normatív támogatások minél kevésbé terheljék a költségvetést. A normatívát fél évre adják, ugyanakkor sok támogatás téveszt célt, a rosszul meghatározott célok miatt.

Mindezen nehézségek ellenére 2014-ben 207 embert támogatott a szervezet, ebből 82-en részesültek krízis intervencióban, 66-an, köztük 2 pár az IPRO fázisába jutott.

2015-ben 203 támogatott fordult meg az intézmény falai között, 71 fő esetében krízisintervenció, és 8 fő esetében a teljesen független élet valósult meg.

A programban való részvételt indokolhatja: hajléktalanság, függőség, idős kor, betegség, fogyatékoság, alacsony jövedelem, de fogadnak családokat gyerekekkel, vagy BV intézetből szabadultakat is.

A személyzet 2 fő pszichoterapeutából, 2 fő személyi segítőből, coachból, szocioterapeutából, szociális munkásokból, adminisztrátorból, álláskereső klubjának moderátorából, művészetterapeutából áll. Jellemző az együttműködés a főbb egészségügyi szolgálatokkal, és más intézményekkel.

Terápiás megközelítésükben feltételezik, hogy a hajléktalan emberek krónikus krízisállapotban élnek, ezért a terápia első lépése a krízis intervenció. Ezt közvetlenül kell követnie a programba való bevonásnak, a program/ terápia, az élet minden területére kiterjed: úgymint szociális-, anyagi-, és pszichés egészség, további fontos terápiás tényező a spiritualitás.

A fenntartható fejlődés (értsd a terápiában résztvevő emberé) függ a személyes veszteség mértékétől, valamint a pszichés- és életszükségletek felismerésének gyorsaságától, azok kielégítésének elsajátításától.

Az intézmény munkatársai folyamatosan fejlesztik tudásukat a hajléktalan emberekre jellemző veszteségekről, azok mélységéről, továbbá a teljes reménytelenséghez vezető okokról. A segítség új útjait járják, empátiával, korrekt szabályok lefektetésével, és azok megfelelő alkalmazásával. Megtanulták használni a szociális családi mintákat, a kapcsolatokon való munkát, az *átmeneti örökbefogadást*, mindezeket a személyes szükségletek mentén.

A program értékelése folyamatosan zajlik. Nem tudják a választ minden kérdésre, és nem mindenki nyitott az elveik felé. A hatékonyság kulcsa a tevékenységek, és támogatási formák különbözősége. A családi mintákon alapuló szülői attitűd és közösség építés nagyon hatékony. Programnak hívják, amit csinálnak, hivatalos okokból, ám számukra ez OTTHON. Vallják, minden ember, aki átéli a VALÓDI elfogadást, méltánylást, és

szimpátiát, VALÓBAN hinni kezd abban, hogy ő értékes, erővel, képességekkel, és kreativitással teli.